

Олійник Ольга Борисівна

*доктор юридичних наук, доктор філологічних наук,
професор кафедри іноземних мов, філології та журналістики
Київський університет інтелектуальної власності та права
Національного університету «Одеська юридична академія»*

Oleinyk Olha

*Doctor of Legal Sciences, Doctor of Philological Sciences,
Professor of the Department of Foreign Languages, Philology and Journalism
Kyiv University of Intellectual Property and Law of
National University «Odesa Law Academy»*

ORCID: 0000-0002-4053-3819

DOI: 10.25313/2520-2308-2024-5-9895

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ЯК ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВА КАТЕГОРІЯ ACADEMIC HONESTY AS A PHILOSOPHICAL AND LEGAL CATEGORY

Анотація. Дослідження присвячено аналізу академічної доброчесності як ключового компонента в системі вищої освіти, що спрямоване на забезпечення високих етичних стандартів у науковій спільноті. У статті розглянуто академічну доброчесність як фундаментальний принцип, що сприяє забезпеченню якості освітнього процесу та наукових досліджень. Аналізуються різні аспекти академічної недоброчесності, включаючи плагіат, фальсифікацію даних, недотримання авторських прав, що ставить під загрозу довіру до наукової спільноти та освітніх інститутів. Висвітлюється роль законодавства, освітніх ініціатив і міжнародного співробітництва у формуванні ефективної системи забезпечення академічної доброчесності.

Вступ. У сучасному світі, який стрімко розвивається під впливом глобалізації, академічна та наукова діяльність стикається з низкою нових викликів та можливостей. Прогрес у технологіях та освіті, що набирає обертів, вимагає не лише впровадження інноваційних методик та засобів навчання, але й забезпечення високого рівня етичності в наукових дослідженнях та освітньому процесі. Академічна доброчесність виступає ключовим стовпом у підтриманні стандартів якості та етики, незамінним у забезпеченні довіри та відповідальності у науковій спільноті. На тлі цих процесів, доступність величезної кількості інформації через Інтернет та постійний розвиток технологій відкривають нові горизонти для досліджень та освіти, одночасно створюючи додаткові виклики для збереження академічної чесності. Питання, як забезпечити дотримання академічних норм у такому динамічному середовищі, стає все більш актуальним. Академічна доброчесність, як невід’ємна частина наукової роботи, вимагає не тільки осмислення існуючих етичних стандартів, але й розробки нових підходів до їх реалізації та контролю.

Мета. Метою дослідження є вивчення проблематики академічної доброчесності, ідентифікація основних викликів та пропозицій ефективних шляхів їх подолання в контексті сучасних тенденцій глобалізації та розвитку інформаційних технологій.

Матеріали і методи. Об’єкт дослідження – теоретико-методологічна база поняття «академічна доброчесність», що аналізувалася на основі різних концепцій, висновків науковців у розкритті сутності академічної доброчесності в правовому аспекті. У дослідженні було використано низку науково-методологічних підходів. У загальнонауковому методі основним слугує метод системного аналізу. У межах підходу аналізу домінуючим методом дослідження став формально-догматичний підхід до теоретичного аналізу правових явищ, що визначає спосіб формування характеру академічної доброчесності як філософсько-правової категорії.

Результати. Доведено, що академічна доброчесність як філософсько-правова категорія є критично важливою у забезпечення якості освіти та наукових досліджень, формування моральних цінностей в суспільстві та підвищення міжнародного іміджу української освіти та науки. Визначено необхідність комплексного підходу до проблеми, що включає законодавче регулювання, розвиток освітніх програм, залучення всіх учасників освітнього процесу до діалогу та співпраці, а також міжнародну інтеграцію ефективних практик і стандартів академічної доброчесності як правової категорії.

Перспективи. Подальші наукові розвідки автора будуть спрямовані на вивченні національного законодавства та міжнародних документів у формуванні єдиних стандартів та принципів, які повинні дотримуватися університети та наукові інституції. Україна, слідує сучасним міжнародним тенденціям, активно працює над створенням ефективної системи академічної етики, що передбачає як законодавче регулювання, так і практичні заходи з моніторингу, оцінки та підтримки академічної доброчесності.

Ключові слова: академічна доброчесність, філософсько-правова категорія, якість освіти, наукові дослідження, етичні стандарти, фальсифікація даних, авторське право, законодавство.

Summary. The study is devoted to the analysis of academic integrity as a key component in the higher education system, aimed at ensuring high ethical standards in the scientific community. The article examines academic integrity as a fundamental principle that contributes to ensuring the quality of the educational process and scientific research. Various aspects of academic dishonesty are analyzed, including plagiarism, falsification of data, non-compliance with copyright, which endangers the trust in the scientific community and educational institutions. The role of legislation, educational initiatives and international cooperation in the formation of an effective system for ensuring academic integrity is highlighted.

Introduction. In the modern world, which is rapidly developing under the influence of globalization, academic and scientific activity faces a number of new challenges and opportunities. Progress in technology and education, which is gaining momentum, requires not only the introduction of innovative methods and teaching tools, but also the provision of a high level of ethics in scientific research and the educational process. Academic integrity is a key pillar in maintaining quality and ethical standards, indispensable in ensuring trust and accountability in the scientific community. Against the background of these processes, the availability of a huge amount of information through the Internet and the constant development of technologies open new horizons for research and education, while creating additional challenges for maintaining academic integrity. The question of how to ensure compliance with academic norms in such a dynamic environment is becoming increasingly urgent. Academic integrity, as an integral part of scientific work, requires not only the understanding of existing ethical standards, but also the development of new approaches to their implementation and control.

Purpose. The purpose of the study is to study the problems of academic integrity, identify the main challenges and offer effective ways to overcome them in the context of modern trends of globalization and the development of information technologies.

Materials and methods. The object of the research is the theoretical and methodological basis of the concept of “academic integrity”, which was analyzed on the basis of various concepts, the conclusions of scientists in revealing the essence of academic integrity in the legal aspect. A number of scientific and methodological approaches were used in the research. In the general scientific method, the method of system analysis serves as the main one. Within the limits of the analytical approach, the dominant research method was the formal-dogmatic approach to the theoretical analysis of legal phenomena, which determines the way of forming the character of academic integrity as a philosophical-legal category.

Results. It has been proven that academic integrity as a philosophical and legal category is critically important in ensuring the quality of education and scientific research, forming moral values in society and improving the international image of Ukrainian education and science. The need for a comprehensive approach to the problem, which includes legislative regulation, development of educational programs, involvement of all participants in the educational process in dialogue and cooperation, as well as international integration of effective practices and standards of academic integrity as a legal category, is determined.

Discussion. Further research of the author will be aimed at the study of national legislation and international documents in the formation of uniform standards and principles that must be followed by universities and scientific institutions. Ukraine, following modern international trends, is actively working to create an effective system of academic ethics, which includes both legislative regulation and practical measures to monitor, evaluate and support academic integrity.

Key words: academic integrity, philosophical-legal category, quality of education, scientific research, ethical standards, falsification of data, copyright, legislation.

Постановка проблеми. Академічна доброчесність визначає етичні стандарти та цінності наукової та освітньої діяльності, втім, виклики, пов’язані з академічною недоброчесністю, в сучасному світі лише загострюються. Розвиток інформаційних технологій та простота доступу до обширних даних значною мірою сприяли зростанню випадків плагіату, інтелектуального запозичення, а також фабрикації та фальсифікації наукових результатів. Ці порушення підривають основи наукової чесності та довіру до академічної спільноти, вимагаючи від усіх її членів не лише усвідомлення проблеми, але й активної участі у її вирішенні. Зміцнення

законодавчої бази та розробка ефективних механізмів контролю є критично важливими для запобігання академічній недоброчесності. Проте перед науковою спільнотою та освітніми інституціями стоїть завдання не лише боротьби з плагіатом, а й розробки комплексних підходів до вирішення ширшого спектру проблем, що стосуються академічної доброчесності. Важливим аспектом є створення умов, при яких етичні норми сприймаються як невід’ємна частина наукової та освітньої діяльності, а дотримання цих норм стає загальноприйнятою практикою. В цьому контексті постає питання про необхідність удосконалення існуючих механізмів

виявлення та запобігання академічній недоброчесності, а також про розробку нових, більш ефективних методів контролю, які б могли адекватно реагувати на сучасні виклики. Потреба у більш комплексному підході до академічної доброчесності, який охоплює не тільки превенцію, але й освітні та культурні ініціативи, є одним з ключових викликів для академічної спільноти сьогодні.

Аналіз досліджень і публікацій. Аналіз сучасних досліджень та публікацій підкреслює значну увагу, яку вчені з різних країн, зокрема з України, приділяють проблематиці академічної доброчесності. Ця тема вважається ключовим елементом у забезпеченні якості освіти та наукових досліджень. Дослідники, такі як С. Ніколаєва, В. Черниш та Я. Дьячкова, у своєму виступі на 5-й Міжнародній науково-практичній конференції в Мадриді, зосередилися на аспектах академічної доброчесності в контексті професійної підготовки здобувачів вищої освіти [13]. Їхнє дослідження підкреслює необхідність інтеграції принципів академічної доброчесності у професійну освіту. Також значну роль у підтримці академічної доброчесності відіграють законодавчі акти України, зокрема Закон України «Про освіту» (2017 р., № 2145-VIII) та Закон «Про вищу освіту» (2014 р., № 1556-VII), які закріплюють вимоги до університетів щодо забезпечення академічної чесності [5,6]. Важливість міжнародної співпраці у цій сфері підкреслюється через різноманітні міжнародні документи та рекомендації, такі як документи від Американської ради з міжнародної освіти (2023), які пропонують інструментарій для аналізу академічної доброчесності в закладах вищої освіти [12]. Дослідження І. Я. Омецінської та І. В. Мельничук, представлене на X Міжнародній науковій конференції в Афінах, також наголошує на важливості академічної доброчесності як основи для забезпечення якісної вищої освіти, вказуючи на її значення для сталого розвитку університетів [9]. Ці та інші дослідження та законодавчі акти вказують на всеохоплюючу природу проблематики академічної доброчесності, підкреслюють її значимість на різних рівнях освітнього процесу та наукової роботи, а також зумовлюють необхідність розробки та імплементації комплексних підходів для її забезпечення та підтримки.

Метою статті є дослідження концепції академічної доброчесності як фундаментального принципу, що визначає етичні стандарти наукової та освітньої діяльності у сучасному глобалізованому світі.

Виклад основного матеріалу. У сучасному українському освітньому та науковому просторі питання академічної доброчесності займає центральне місце, оскільки є важливим фундаментом на шляху до інтеграції в європейське суспільство. Академічна доброчесність охоплює не тільки професійні знання, але й глибоке розуміння та дотримання законів,

етичних правил і норм, що формують основу академічного життя і сприяють розвитку моральності суспільства. Феномен доброчесності в коренях європейської цивілізації зароджується в античні часи, коли філософи, письменники та релігійні діячі прагнули розкрити сутність морального життя. Ідея доброчесності, як морально-ціннісного орієнтуру, формувала аксіологічні пріоритети як для суспільства в цілому, так і для індивіда, підкреслюючи важливість етичних принципів у розвитку культури та освіти.

Центр академічної доброчесності (International Center for Academic Integrity), створений у 1992 р., значно розширив поняття академічної доброчесності та сприяв створенню універсального кодексу наукової етики, підкреслюючи її міжнародне значення. Ці заходи спрямовані на створення ефективних механізмів виявлення та запобігання академічному плагіату, а також на формування відповідального ставлення до наукової чесності серед учасників освітнього процесу [1, с. 69].

З роками концепція академічної доброчесності еволюціонувала та розширювалася через внески таких основоположних документів, як Європейський кодекс наукової етики (The European Code of Conduct for Research Integrity), який видавався у 2011, 2017 та оновлювався у 2023 рр. Ці документи зіграли важливу роль у формуванні сучасного розуміння академічної доброчесності, її значення для наукової спільноти та освіти [13, с. 230].

Сукупність моральних цінностей, таких як чесність, довіра, повага, справедливість, відповідальність, є основою академічної доброчесності. Ці етичні стандарти мають вплив не лише на розвиток академічної спільноти, але й на формування загальної моральності суспільства. Вони закріплені у міжнародних документах, зокрема в Бухарестській декларації, яка визначає ключові цінності та принципи академічної доброчесності, підкреслюючи важливість чесності та відповідальності в освітньому процесі. Академічна доброчесність становить основу якісної освіти та наукових досліджень, відіграючи критичну роль у забезпеченні довіри до академічних та наукових досягнень. Використання терміна «академічна доброчесність» в українському освітньому контексті дещо відходить від його первісної базової семантики, зосереджуючись на конкретних аспектах, таких як повага, самостійність, і правдивість у науковому дослідженні. Це відображає еволюцію поняття від загальної моральної доброчесності до специфічних вимог академічної чесності.

Хоча поняття «академічна доброчесність» ефективно втілює сучасні етичні принципи в освітньому процесі, його використання може створювати певну термінологічну напруженість через відмінності базової семантики слова «доброчесність». Це вказує на необхідність глибшого осмислення та

можливої адаптації лексичних сполук для точнішого відображення етичних аспектів академічної діяльності. Для підвищення адекватності лексичної сполучуваності можна розглядати альтернативні терміни, такі як «академічна етика», що може більш точно відображати сутність етичних вимог до учасників освітнього процесу. Така оптимізація сприятиме чіткішому розумінню та використанню термінології в академічному середовищі [2, с. 134]. В Україні прийняття Законів «Про освіту» та «Про вищу освіту», а також ряду інших нормативних документів, зокрема постанов та листів Міністерства освіти та науки України, засвідчує рішучість у питаннях забезпечення та підтримки академічної доброчесності [5, 6]. У сучасній Україні поняття «академічна доброчесність» втілює семантичне збагачення давнього концепту доброчесності, адаптоване до потреб освітньої та юридичної термінології. Згідно зі статтею 42 Закону України «Про освіту», академічна доброчесність об'єднує етичні принципи та правила, спрямовані на забезпечення довіри до академічних результатів. Це поняття акцентує на значущості посилань на джерела інформації, дотриманні норм авторського права, правдивості досліджень та особистій відповідальності у науковій діяльності [6].

Важливість академічної доброчесності в українських навчальних закладах зростає, але її принципи потрібно впроваджувати вже зі шкільної лави, роз'яснюючи учням значення нормативних категорій, закріплених у національному законодавстві та міжнародних правових документах. Освітня система повинна гарантувати не лише отримання знань, а й розвиток відповідальності та моральних цінностей серед студентів. Академічна доброчесність є фундаментом для забезпечення якості та надійності наукових досліджень. Відповідно до Закону України «Про вищу освіту», вона включає відсутність академічного плагіату, дотримання етичних норм, авторського права, та добросовісне ставлення до праці інших вчених. Ці принципи формують етичну основу наукової діяльності та освітнього процесу [5]. Заклади вищої освіти мають відігравати ключову роль у формуванні та підтримці культури академічної доброчесності. Вони повинні не лише надавати здобувачам освіти відповідні знання та інструменти для дотримання цих принципів, але й забезпечувати чітку систему відповідальності за порушення. Антиплагіатне програмне забезпечення є важливим інструментом у виявленні та запобіганні академічного плагіату. Проте неоднозначність результатів, отриманих з різних джерел, та відсутність єдиних стандартів використання таких програм створюють додаткові виклики. З метою оптимізації процесу виявлення та запобігання академічному плагіату, важливо розробити та закріпити на законодавчому рівні чіткі рекомендації щодо використання

антиплагіатного програмного забезпечення. Крім того, необхідно забезпечити більшу прозорість та об'єктивність процесу оцінювання наукових робіт, включаючи чітке визначення відповідальності за якість досліджень. Для подолання викликів, пов'язаних з академічною недоброчесністю, та підтримки принципів академічної доброчесності необхідно забезпечити узгоджену роботу усіх зацікавлених сторін: вищих навчальних закладів, державних органів, міжнародних організацій. Важливо зосередитися на розробці та імплементації ефективних освітніх програм, що сприяють вихованню моральних цінностей і розвитку відповідальної академічної культури [12, с. 278]. Академічна доброчесність виступає не просто як набір правил або рекомендацій, а як фундаментальний принцип, що забезпечує якість освіти та наукових досліджень, формуючи основу для розвитку відповідального та морального суспільства. У відповідь на виклики сучасної освітньої та наукової сфери в Україні, ініціатива SAIUP (Проект сприяння академічній доброчесності) виступає як значущий крок до підвищення стандартів академічної чесності. Ця програма, реалізована за підтримки Американських Рад з міжнародної освіти та Міністерства освіти і науки України, ставить за мету не просто формальне дотримання норм академічної доброчесності, а формування культури чесності, відповідальності, справедливості, та поваги у сфері вищої освіти [12, с. 24]. Реалізація проекту SAIUP в Україні відкриває шлях до системних змін у вищій освіті, зокрема, шляхом покращення іміджу національних вищих навчальних закладів. Проект зосереджений на розвитку інструментів та методів, які сприяють викоріненню академічного плагіату, фальсифікації даних, а також інших форм порушень академічної етики. Важливою складовою цієї ініціативи є навчання та залучення до діалогу всіх учасників освітнього процесу — від студентів до професорсько-викладацького складу [10, с. 168]. Наукові дослідження, присвячені академічній доброчесності в Україні, підкреслюють значення етичних чеснот у науковій роботі. Вони закликають до осмислення і впровадження етичних норм як невід'ємної частини академічного життя. Важливість етичної відповідальності в науці, наголошена в роботах Н. Бойченко, С. Мовчана, В. О. Зінченко, підкреслює невіддільність моральних цінностей від процесу навчання та наукових досліджень [3]. Згідно з Етичним кодексом вченого України, наукова спільнота має дотримуватися високих моральних стандартів, сприяти відкритості та чесності наукових досліджень. Практична реалізація цих принципів передбачає відповідальність за дотримання законодавства про авторське право, об'єктивне представлення результатів досліджень, та активне сприяння культурі академічної доброчесності серед здобувачів освіти [7, с. 19].

Впровадження принципів академічної доброчесності у вищих навчальних закладах є важливим кроком до забезпечення якості освіти та наукових досліджень в Україні. Це дозволяє не лише підвищити імідж національної освіти та науки на міжнародній арені, але й сприяти формуванню справедливого, відповідального та високоморального суспільства. Важливість дотримання принципів академічної доброчесності в українських вищих навчальних закладах набуває особливого значення у контексті формування цивілізованого суспільства, де висока моральність та етика вчених та студентів є фундаментальними елементами. Створення власних політик і правил, котрі відображають засади академічної доброчесності в кожному окремому закладі освіти, дозволяє не тільки адаптувати загальні принципи до специфіки установи, але й забезпечує можливість формування власної унікальної академічної культури [11, с. 123]. Наголошення на необхідності освітньої роботи серед студентів щодо академічного письма, правил коректного використання інформаційних ресурсів, а також процедур виявлення та реагування на академічні порушення є ключовим для підвищення рівня інформованості та сумлінності серед студентської молоді. Консультування та доступ до навчальних матеріалів мають стати невід'ємною частиною навчального процесу, що сприяє формуванню відповідального ставлення до власної академічної діяльності. Особливу роль у цьому процесі відіграє національна політика в сфері освіти, котра повинна спрямовуватись на створення умов для розвитку академічної доброчесності на всіх рівнях освітнього процесу. Практичне втілення етичних принципів академічної доброчесності має базуватись на комплексному підході, що включає розробку та реалізацію відповідних нормативно-правових актів, кодексів, політик і програм освіти [8]. Залучення науково-педагогічних працівників до процесу навчання студентів основам академічної етики та доброчесності є фундаментальним для формування моральних засад в університетському середовищі. Виховання поваги до інтелектуальної власності, самостійності у наукових дослідженнях, та відповідального використання запозиченої інформації повинно стати невід'ємною частиною академічного життя [9, с. 413]. Розвиток академічної доброчесності та етики в українських вищих навчальних закладах не тільки сприятиме підвищенню якості освіти та наукових досліджень, але й стане засобом формування відповідального, морального суспільства, готового до вирішення сучасних викликів. Втілення принципів академічної доброчесності у життя — це спільне завдання всієї академічної спільноти та суспільства в цілому,

що вимагає злагоджених дій, взаєморозуміння та підтримки на шляху до забезпечення високих етичних стандартів в освіті.

Висновки. Поняття «академічна доброчесність» у сучасній Україні відображає глибоке історичне коріння ідеї доброчесності, адаптуючи її до сучасних вимог академічного світу. Водночас воно вимагає додаткового осмислення та можливої адаптації для забезпечення більшої відповідності між традиційними цінностями та сучасними академічними стандартами, зберігаючи при цьому непорушність моральних принципів у серці освітнього процесу.

Академічна доброчесність є фундаментом для розвитку якісної освіти та наукових досліджень. Важливість її забезпечення та підтримки на національному та міжнародному рівнях не може бути переоцінена. Україна, слідуючи світовим тенденціям та рекомендаціям, активно працює над створенням ефективної системи академічної етики, яка включає як законодавче регулювання, так і практичні заходи з моніторингу та оцінки. Сукупність цих зусиль є ключовою для підвищення якості освіти та наукових досліджень в країні.

Академічна доброчесність є ключовим стовпом у підтриманні етичних стандартів наукової та освітньої діяльності, що забезпечує довіру та відповідальність у науковій спільноті. У сучасних умовах глобалізації та стрімкого розвитку інформаційних технологій, виклики, пов'язані з академічною недоброчесністю, зокрема плагіатом, інтелектуальним запозиченням, фабрикацією та фальсифікацією наукових даних, стають все більш актуальними. Ефективна боротьба з цими викликами вимагає комплексного підходу, що включає не лише зміцнення законодавчої бази та розробку ефективних механізмів контролю, але й впровадження освітніх і культурних ініціатив.

Аналіз досліджень і публікацій з цієї тематики підтверджує важливість міжнародної співпраці та обміну досвідом у сфері академічної доброчесності. Важливою є роль національного законодавства та міжнародних документів у формуванні єдиних стандартів та принципів, які повинні дотримуватись університети та наукові інституції. Україна, слідуючи сучасним міжнародним тенденціям, активно працює над створенням ефективної системи академічної етики, що передбачає як законодавче регулювання, так і практичні заходи з моніторингу, оцінки та підтримки академічної доброчесності. Підвищення рівня академічної доброчесності в українських навчальних закладах є важливим кроком до забезпечення якості освіти та наукових досліджень, що, у свою чергу, сприятиме підвищенню міжнародного іміджу української науки та освіти.

Література

1. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених / за заг. ред. Н. Г. Сорочіної, А. Є. Артюхова, І. О. Дегтярєвої. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2017. 169 с.
2. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету. Міжнарод. благод. фонд «Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. політики»; за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова. Київ : Таксон, 2016. 234 с.
3. Бойченко Н. М. Етичні аспекти університетських цінностей. *СОФІЯ. Гуманітарно-релігієзнавчий вісник*. 2014. № 1(1). С. 37–43. URL: https://revolution.allbest.ru/ethics/01127466_0.html (дата звернення 17.03.2024).
4. Варава І. М. Проблема академічної доброчесності у сучасному суспільноосвітньому середовищі. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5: Педагогічні науки: реалії та перспективи*. 2019. Вип. 66. С. 22–26.
5. Про вищу освіту : Закон України від 1 липня 2014 р. № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення 07.03.2024).
6. Про освіту : Закон України від 5 вересня 2017 р. № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення 07.03.2024).
7. Зінченко О. В. Деякі аспекти професійної етики викладача. *Школа професійної майстерності: тези доповідей VI конференції*. Харків: Юрид. акад. України, 2021. С. 18–21.
8. Колесніков А. Академічна доброчесність в українському освітньо науковому просторі: проблеми та соціальні загрози. *Регіональний розвиток продуктивних України*. 2019. Вип. 24. С. 122–128. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/38304> (дата звернення 08.03.2024)
9. Омецінська І. Я., Мельничук І. В. Академічна доброчесність як важлива складова якісної вищої освіти. *Science foundations of modern science and practice: the X International Science Conference* (November 23–26, 2021). Athens, Greece, 2021. P. 412–415.
10. Тодорова І. Психологічні чинники толерантності студентів до академічної недоброчесності. *Психологія і особистість*. 2019. № 2. С. 116–131.
11. Черненко Н. А. Поняття доброчесність і академічна доброчесність у руслі морально-ціннісної концептуалізації дійсності. *Problems of science and practice, tasks and ways to solve them: the XXVI International Scientific and Practical Conference* (July 05–08, 2022). Helsinki, Finland, 2022. P. 277–282.
12. Nikolaeva S., Chernysh V., Diachkova Y. The higher education applicants' academic integrity: test structure. *Modern technologies and processes of implementation of new methods: the 5th International scientific and practical conference* (February 06–09, 2024). Madrid, Spain. International Science Group. 2024. P. 229–237.

References

1. Akademichna dobrochesnist: problemy dotrymannia ta priorytety poshyrennia sered molodykh vchenykh [Academic integrity: compliance challenges and dissemination priorities among young scientists]. (2017). Za zah. red. N. H. Sorokinoin, A. Ye. Artiukhova, I. O. Dehtiarovoi. Dnipro: DRIDU NADU [in Ukrainian].
2. Akademichna chesnist yak osnova staloho rozvytku universytetu [Academic integrity as a basis for sustainable development of the university]. (2016). Mizhnarod. blahod. fond «Mizhnarod. fond. doslidzh. osvit. polityky»; za zah. red. T. V. Finikova, A. Ye. Artiukhova. Kyiv: Takson [in Ukrainian].
3. Boichenko, N. M. (2014). Etychni aspekty universytetskykh tsinnostei [Ethical aspects of university values]. *Humanitarno-relihiieznavchyi visnyk*. № 1(1). pp. 37–43. URL: https://revolution.allbest.ru/ethics/01127466_0.html 369 [in Ukrainian].
4. Varava, I. M. (2019). Problema akademichnoi dobrochesnosti u suchasnomu suspilnoosvitnomu seredovyshchi [The problem of academic integrity in the modern social and educational environment]. *Naukovyi chasopys NPU im. M. P. Drahomanova*. № 66. pp. 22–26 [in Ukrainian].
5. Pro vyshchu osvitu [About higher education]: Zakon Ukrainy vid 1 lypnia 2014 r. № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> [in Ukrainian].
6. Pro osvitu [About education]: Zakon Ukrainy vid 5 veresnia 2017 r. № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> [in Ukrainian].
7. Zinchenko, O. V. (2021). Deiaki aspekty profesiinoi etyky vykladacha [Some aspects of the teacher's professional ethics]. *Shkola profesiinoi maisternosti: tezy dopovidei ta povidomlen uchasnykiv VI konferentsii*. Kharkiv: Iuryd. akad. Ukrainy. pp. 18–21 [in Ukrainian].
8. Kolesnikov, A. (2019). Akademichna dobrochesnist v ukrainskomu osvitno naukovomu prostori: problemy ta sotsialni zahrozy [Academic integrity in the Ukrainian educational and scientific space: problems and social threats]. *Rehionalnyi rozvytok produktyvnykh Ukrainy*. Vyp. 24. pp. 122–128. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/38304> [in Ukrainian].
9. Ometsinska, I. I., Melnychuk, I. V. (2021). Akademichna dobrochesnist yak vazhlyva skladova yakisnoi vyshchoi osvity [Academic integrity as an important component of quality higher education]. *Science foundations of modern science and practice: the X International Science Conference* (pp. 412–415). Athens, Greece [in Ukrainian].

10. Todorova, I. (2019). Psykholohichni chynnyky tolerantnosti studentiv do akademichnoi nedobrochesnosti [Psychological factors of students' tolerance to academic dishonesty]. *Psykhologhiiia i osobystist*. № 2. pp. 116–131 [in Ukrainian].

11. Chernenko, N.A. (2022). Poniattia dobrochesnist i akademichna dobrochesnist u rusli moralno-tsinnisnoi kontseptualizatsii diisnosti [Concepts of integrity and academic integrity in line with the moral and value conceptualization of reality]. *Problems of science and practice, tasks and ways to solve them: the XXVI International Scientific and Practical Conference* (pp. 277–282). Helsinki, Finland [in Ukrainian].

12. Nikolaeva, S., Chernysh, V., & Diachkova, Y. (2024). The higher education applicants academic integrity: test structure. *Modern technologies and processes of implementation of new methods: the 5th International scientific and practical conference* (pp. 229–237). Madrid, Spain. International Science Group.